

Zbierka súdnych rozhodnutí

UZNESENIE VŠEOBECNÉHO SÚDU (šiesta komora)

z 21. júna 2023 *

„Žaloba o neplatnosť – Životné prostredie – Delegované nariadenie (EÚ) 2022/1214 – Taxonómia – Hospodárske činnosti súvisiace s fosílnym plynom a jadrovou energiou – Začlenenie do udržateľných hospodárskych činností – Poslanec Parlamentu – Neexistencia priamej dotknutosti – Neprípustnosť“

Vo veci T-628/22,

René Repasi, bydliskom v Karlsruhe (Nemecko), v zastúpení: H.-G. Kamann, D. Fouquet, advokáti, F. Kainer a M. Nettesheim, profesori,

žalobca,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: F. Erlbacher, A. Nijenhuis a G. von Rintelen, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora),

v zložení: predsedníčka komory M. J. Costeira, sudcovia P. Zilgalvis (spravodajca) a E. Tichy-Fisslberger,

tajomník: V. Di Bucci,

vydal toto

Uznesenie

- 1 Svojou žalobou založenou na článku 263 ZFEÚ žalobca, pán René Repasi, navrhuje zrušiť delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/1214 z 9. marca 2022, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2021/2139, pokiaľ ide o hospodárske činnosti v určitých odvetviach energetiky, a delegované nariadenie (EÚ) 2021/2178, pokiaľ ide o osobitné zverejňovanie informácií o týchto hospodárskych činnostiach (Ú. v. EÚ L 188, 2022, s. 1, ďalej len „napadnuté nariadenie“).

* Jazyk konania: nemčina.

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 2 Dňa 18. júna 2020 Európsky parlament a Rada Európskej únie prijali nariadenie (EÚ) 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 2020, s. 13), ktoré stanovuje kritériá na určenie toho, či sa hospodárska činnosť považuje za environmentálne udržateľnú na účely určenia miery environmentálnej udržateľnosti investície.
- 3 Článok 3 nariadenia 2020/852 stanovuje kritériá pre environmentálne udržateľné hospodárske činnosti vzhľadom na šesť environmentálnych cieľov stanovených v článku 9 tohto nariadenia.
- 4 Článok 4 nariadenia 2020/852 stanovuje, že členské štáty a Európska únia uplatňujú kritériá stanovené v článku 3 tohto nariadenia na určenie, či sa hospodárska činnosť označuje za environmentálne udržateľnú na účely akéhokoľvek opatrenia, ktorým sa stanovujú požiadavky na účastníkov finančného trhu alebo emitentov v súvislosti s finančnými produktmi alebo podnikovými dlhopismi, ktoré sa sprístupňujú ako environmentálne udržateľné.
- 5 Podľa článku 9 nariadenia 2020/852 zmiernenie zmeny klímy, adaptácia na túto zmenu, udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov, prechod na obehové hospodárstvo, prevencia a kontrola znečisťovania, ako aj ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov sú environmentálnymi cieľmi.
- 6 Okrem toho podľa odôvodnenia 41 nariadenia 2020/852:

„Okrem využívania klimaticky neutrálnej energie a väčších investícií do hospodárskych činností a odvetví, ktoré sú už teraz nízkouhlíkové, si tento prechod vyžaduje značné zníženie emisií skleníkových plynov aj v iných hospodárskych činnostiach a odvetviach, pre ktoré nie sú k dispozícii žiadne technologicky a hospodársky uskutočniteľné nízkouhlíkové alternatívy. Tieto prechodné hospodárske činnosti by sa mali označovať za významne prispievajúce k zmierneniu zmeny klímy, ak sú ich emisie skleníkových plynov podstatne nižšie ako priemer daného odvetvia, nebránia vývoju a zavádzaniu nízkouhlíkových alternatív a nevedú k zakonzervovaniu aktív, ktoré sú vzhľadom na ich hospodársku životnosť v rozpore s cieľom klimatickej neutrálnosti. Technické kritériá preskúmania týchto prechodných hospodárskych činností by mali zabezpečiť, aby uvedené prechodné činnosti dôveryhodne smerovali ku klimatickej neutrálnosti a mali by sa pravidelne zodpovedajúcim spôsobom upravovať.“
- 7 Pokiaľ ide o tieto prechodné hospodárske činnosti, článok 10 ods. 3 nariadenia 2020/852 stanovuje, že Európska komisia prijme delegovaný akt v súlade s článkom 23 uvedeného nariadenia s cieľom stanoviť jednak technické kritériá preskúmania na určenie podmienok, za ktorých sa určitá hospodárska činnosť označuje za významne prispievajúcu k zmierneniu zmeny klímy, a jednak stanoviť pre každý relevantný environmentálny cieľ technické kritériá preskúmania na určenie toho, či hospodárska činnosť, v súvislosti s ktorou sa technické kritériá preskúmania ustanovili, výrazne narušuje plnenie jedného alebo viacerých uvedených cieľov.
- 8 Dňa 4. júna 2021 Komisia prijala delegované nariadenie (EÚ) 2021/2139, ktorým sa dopĺňa nariadenie 2020/852 stanovením technických kritérií preskúmania na určenie podmienok, za ktorých sa hospodárska činnosť označuje za významne prispievajúcu k zmierneniu zmeny klímy alebo adaptácii na zmenu klímy, a na určenie toho, či daná hospodárska činnosť výrazne nenarúša plnenie niektorého z iných environmentálnych cieľov (Ú. v. EÚ L 442, 2021, s. 1).

- 9 Nariadenie 2021/2139 stanovuje technické kritériá preskúmania, ktoré sa vzťahujú na niekoľko odvetví a hospodárskych činností, ktoré by mohli prispieť k dosiahnutiu cieľov zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na zmenu klímy. Pre každú z týchto činností stanovuje technické, kvantitatívne alebo kvalitatívne kritériá preskúmania, ktoré umožňujú určiť, či klasifikovaná činnosť významne prispieva k cieľom zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na zmenu klímy a či výrazne nenarúša plnenie ostatných cieľov stanovených v nariadení 2020/852.
- 10 Dňa 9. marca 2022 Komisia prijala napadnuté nariadenie, ktorého cieľom je najmä stanoviť technické kritériá preskúmania tak, aby zahŕňali určité činnosti v odvetviach jadrovej energie a plynu do oblasti prechodných činností v zmysle článku 10 ods. 2 nariadenia 2020/852.
- 11 Žalobca je poslancom Európskeho parlamentu.

Návrhy účastníkov konania

- 12 Žalobca v podstate navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté nariadenie,
 - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.
- 13 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- vyhlásil žalobu za neprípustnú,
 - uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy konania.
- 14 Žalobca vo svojich pripomienkach k námietke neprípustnosti navrhuje, aby sa námietka neprípustnosti zamietla.

Právny stav

- 15 Podľa článku 130 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, ak o to žalovaný požiada, Všeobecný súd môže rozhodnúť o námietke neprípustnosti pred prejednaním veci samej. Podľa článku 130 ods. 6 uvedeného rokovacieho poriadku môže Všeobecný súd rozhodnúť o začatí ústnej časti konania o tejto žiadosti.
- 16 V prejednávanej veci sa Všeobecný súd domnieva, že má na základe písomností v spise dostatok informácií, a rozhodol, že nie je potrebné otvoriť ústnu časť konania.
- 17 Komisia tvrdí, že napadnuté nariadenie sa žalobcu priamo netýka.
- 18 Komisia v podstate tvrdí, že priznanie žalobcovi práva podať žalobu by bolo v rozpore s inštitucionálnou rovnováhou, demokratickou zásadou prijímania rozhodnutí väčšinou hlasov a s vylúčením *actio popularis*.
- 19 Komisia dodáva, že sa nemožno dovoľávať zásady práva na účinnú súdnu ochranu a dodržiavania spoločných ústavných tradícií členských štátov na podporu uznania práva žalobcu podať žalobu na účely uplatnenia porušenia výsad Parlamentu.

- 20 Žalobca v podstate tvrdí, že právne postavenie poslanca Parlamentu mu podľa práva Únie a zásady zastupiteľskej demokracie priznáva hlasovacie právo a právo iniciatívy, právo zúčastniť sa riadneho legislatívneho postupu, procesné práva na dodržiavanie ustanovení o právomoci a postupe, ako aj právo na obhajobu demokratických právomocí Parlamentu.
- 21 Žalobca zdôrazňuje, že uznanie jeho aktívnej legitímácie ako poslanca by na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, viedlo k ochrane inštitucionálnej rovnováhy tým, že by sa zaručilo právo podať žalobu s cieľom preskúmať, či voľba postupu prijímania aktu nie je v rozpore s právami poslancov, bez toho, aby bola pripustená *actio popularis*.
- 22 Žalobca teda v podstate tvrdí, že Komisia prijatím napadnutého nariadenia prekročila právomoc prijímať delegované akty, ktorá jej bola zverená na základe článku 290 ZFEÚ, a tak napadnuté nariadenie zasiahlo do legislatívnej právomoci Parlamentu, a teda do práv žalobcu ako poslanca Parlamentu. Z toho vyplýva, že musí byť považovaný za priamo a individuálne dotknutého napadnutým nariadením.
- 23 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že prípustnosť žaloby podanej fyzickou alebo právnickou osobou proti aktu, ktorý jej nebol určený, sa v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ viaže na podmienku, že má aktívnu legitímáciu, ktorá je prítomná v dvoch prípadoch. Na jednej strane takáto žaloba môže byť podaná pod podmienkou, že takýto akt sa tejto osoby priamo a osobne týka. Na druhej strane takáto osoba môže podať žalobu proti regulačnému aktu, ktorý sa jej priamo týka, a nevyžaduje si vykonávacie opatrenia (rozsudky z 19. decembra 2013, Telefónica/Komisia, C-274/12 P, EU:C:2013:852, bod 19, a z 13. marca 2018, Industrias Químicas del Vallés/Komisia, C-244/16 P, EU:C:2018:177, bod 39).
- 24 Podmienka, podľa ktorej sa musí akt, ktorý je predmetom žaloby, priamo týkať fyzickej osoby alebo právnickej osoby, stanovená v článku 263 štvrtom odseku ZFEÚ, si vyžaduje splnenie dvoch kumulatívnych kritérií, a to konkrétne po prvé, aby sporné opatrenie priamo ovplyvňovalo právne postavenie jednotlivca, a po druhé, aby neponechávalo žiadny priestor na voľnú úvahu jeho adresátom povereným jeho uplatňovaním, keďže má úplne automatický charakter a vyplýva zo samotnej právnej úpravy Únie bez uplatnenia iných sprostredkujúcich ustanovení (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. mája 1998, Glencore Grain/Komisia, C-404/96 P, EU:C:1998:196, bod 41, a zo 6. novembra 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Komisia, Komisia/Scuola Elementare Maria Montessori a Komisia/Ferracci, C-622/16 P až C-624/16 P, EU:C:2018:873, bod 42).
- 25 Treba tiež pripomenúť, že v súlade s článkom 289 ZFEÚ riadny legislatívny postup predstavuje spoločné prijatie nariadenia, smernice alebo rozhodnutia Parlamentom a Radou, na návrh Komisie (pozri rozsudok zo 14. apríla 2015, Rada/Komisia, C-409/13, EU:C:2015:217, bod 69).
- 26 Okrem toho z článku 290 ods. 1 ZFEÚ vyplýva, že legislatívnym aktom možno delegovať na Komisiu právomoc prijímať všeobecne záväzné nelegislatívne akty, ktoré dopĺňajú alebo menia určité nepodstatné prvky legislatívneho aktu. V súlade s druhým pododsekom tohto ustanovenia sú ciele, obsah, rozsah, ako aj trvanie delegovania právomoci výslovne vymedzené legislatívnym aktom udeľujúcim takéto delegovanie. Z tejto požiadavky vyplýva, že priznanie delegovanej právomoci sa týka prijatia pravidiel, ktoré patria do takého právneho rámca, aký je definovaný základným legislatívnym aktom (rozsudok zo 17. marca 2016, Parlament/Komisia, C-286/14, EU:C:2016:183, bod 30).

- 27 Účelom možnosti delegovať právomoci stanovené v článku 290 ZFEÚ je umožniť normotvorcovi sústrediť sa na podstatné prvky právnej úpravy, ako aj na prvky, ktoré nie sú podstatné, ale ktorých úpravu považuje za vhodnú, pričom Komisii zveruje úlohu „doplniť“ určité nepodstatné prvky prijatého legislatívneho aktu, alebo „zmeniť“ také prvky v rámci jej udeleného delegovania (rozsudok zo 17. marca 2016, Parlament/Komisia, C-286/14, EU:C:2016:183, bod 54).
- 28 Z toho vyplýva, že podstatné pravidlá musia byť prijaté v rámci základnej právnej úpravy a nemôžu byť predmetom delegovania právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. septembra 2012, Parlament/Rada, C-355/10, EU:C:2012:516, bod 64, a z 10. septembra 2015, Parlament/Rada, C-363/14, EU:C:2015:579, bod 46).
- 29 Okrem toho výkon takej delegovanej právomoci musí byť v každom prípade v súlade so základnými prvkami splnomocňovacieho aktu a musí patriť do právneho rámca, ako je definovaný základným legislatívnym aktom (rozsudok z 11. mája 2017, Dyson/Komisia, C-44/16 P, EU:C:2017:357, bod 53).
- 30 V tejto súvislosti je dôležité pripomenúť, že z judikatúry vyplýva, že akt Parlamentu, ktorý ovplyvňuje podmienky výkonu poslaneckých povinností jeho členov, je aktom, ktorý sa priamo dotýka ich právneho postavenia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 29. júna 2004, Front National/Parlament, C-486/01 P, EU:C:2004:394, bod 35, a z 2. októbra 2001, Martinez a i./Parlament, T-222/99, T-327/99 a T-329/99, EU:T:2001:242, body 60 až 65).
- 31 Táto judikatúra sa však týka vnútorných organizačných opatrení Parlamentu, ktoré sa priamo dotýkajú jeho členov, a nie je uplatniteľná na prejednávajúcu vec, v ktorej práva, ktorých sa žalobca ako poslanec Parlamentu dovoľáva, mohli byť údajným porušením legislatívnej právomoci Parlamentu dotknuté len nepriamo.
- 32 Aj za predpokladu, že Komisia prijatím napadnutého nariadenia prekročila právomoc prijímať delegované akty, ktorá jej bola zverená na základe článku 290 ZFEÚ, práva žalobcu uvedené v bode 20 vyššie by boli takýmto zásahom do legislatívnej právomoci Parlamentu dotknuté len nepriamo. Všetky práva žalobcu spojené s výkonom legislatívnej právomoci Parlamentu sa totiž môžu vykonávať len v rámci vnútorných postupov Parlamentu.
- 33 Na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobca, sa teda nemožno domnievať, že zásah do výsad Parlamentu by priamo ovplyvnil právne postavenie jeho poslancov v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 24 vyššie.
- 34 Právo zúčastniť sa riadneho legislatívneho postupu, právo na dodržiavanie ustanovení v oblasti právomoci a postupu na účel obrany demokratických právomocí Parlamentu, ako aj hlasovacie právo, právo iniciatívy a právo účasti s cieľom vykonávať politický vplyv, ktorých sa dovoľáva žalobca, teda nemožno považovať za priamo dotknuté prijatím napadnutého nariadenia.
- 35 Zásada zastupiteľskej demokracie a zásada právneho štátu, ktorých sa dovoľáva žalobca, nemôžu spochybniť tento záver. Ako totiž vyplýva z článku 263 druhého odseku ZFEÚ, Parlament má právo podať žalobu proti aktom práva Únie, a tak je dodržiavanie týchto zásad zabezpečené systémom opravných prostriedkov stanoveným Zmluvami.
- 36 Z toho istého dôvodu nemožno prijať výklad žalobcu, podľa ktorého by sa poslanci Parlamentu mali považovať za priamo dotknutých aktmi, ktoré sa dotýkajú pravidiel právomoci, základných ustanovení legislatívneho procesu alebo aktov zakladajúcich zneužitie právomoci.

- 37 Napokon, keďže tvrdenia žalobcu týkajúce sa inštitucionálnej rovnováhy alebo práva na právnu ochranu menšiny nie sú spôsobilé preukázať, že jeho právne postavenie je priamo dotknuté napadnutým nariadením, treba ich tiež zamietnuť.
- 38 Pokiaľ treba argumentáciu žalobcu chápať tak, že žiada, aby Všeobecný súd priznal poslancom Parlamentu osobitné právo podať žalobu bez ohľadu na podmienky článku 263 ZFEÚ, ktorého cieľom je chrániť demokratické právomoci Parlamentu, a vytvoril nástroj námietky vo veci samej, stačí konštatovať, že ZFEÚ nestanovuje takúto žalobu a že Všeobecnému súdu neprináleží vytvárať spôsoby žaloby, ktoré nie sú upravené Zmluvami (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 25. júla 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Rada, C-50/00 P, EU:C:2002:462, bod 45).
- 39 Žaloba je teda neprípustná.
- 40 Za týchto okolností nie je potrebné rozhodnúť o návrhu Francúzskej republiky na vstup vedľajšieho účastníka do konania v súlade s článkom 142 ods. 2 rokovacieho poriadku.

O trovách

- 41 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 42 Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené uložiť mu povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhom Komisie.
- 43 Podľa článku 144 ods. 10 rokovacieho poriadku Francúzska republika znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora)

nariadil:

- 1. Odvolanie sa zamietá ako neprípustné.**
- 2. Konanie o návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktorý podala Francúzska republika, sa zastavuje.**
- 3. Žalobca znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Európskej komisii.**
- 4. Francúzska republika znáša svoje vlastné trovy konania.**

V Luxemburgu 21. júna 2023

Tajomník
V. Di Bucci

Predseda
M. J. Costeira